ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ДИРЕКЦИЈА ЗА ЈАВНИ ПРЕВОЗ ГРАДА НИША НИШ

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

ЗА 2017. ГОДИНУ

Место_Ниш_, датум_13.04.2018.год.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

1.1. Општи подаци о Предузећу

Пун назив предузећа	Јавно комунално предузеће Дирекција за јавни превоз Града Ниша Ниш
Седиште	Ниш, Генерала Милојка Лешјанина 8
Матични број	20736674
Шифра и назив делатности	4931-градски и приградски копнени превоз путника (претежна делатност)
ПИБ	107073107

Просечан број запослених у 2017.години је 149 (2016.године је био 147).

1.2. Историјат Предузећа

Јавно комунално предузеће Дирекција за јавни превоз Града Ниша Ниш (у даљем тексту: Предузеће), са седиштем у Нишу, је основано Одлуком Скупштине града Ниша од 25.03.2011.године. (Сл.лист града Ниша бр.15/2011). Предузеће је регистровано код Агенције за привредне регистре 11.05.2011. године.

У периоду од оснивања до краја 2014. године, Предузеће је обављало делатност организације, контроле и реализације интегрисаног тарифног система у градском и приградском превозу путника на територији Града Ниша. У склопу ове делатности су и следећи послови:

1. штампање и дистрибуција легитимација за превоз појединачних, месечних и полумесечних превозних карата,
2. израда и контрола остваривања реда вожње,
3. предлагање привремене или трајне корекције реда вожње,
4. контрола превозних карата, исправа путника у возилима као и наплата доплатних карата
5. предлагање мера на отклањању ванредних околности које ометају нормално функционисање јавног превоза,
6. предлагање изгледа и дизајна информационих ознака истакнутих на возилима, израда идентификационих ознака за возно особље, као и легитимација за превоз, месечних и полумесечних карата и појединачних карата,
7. организовање постављања обавештења путницима на стајалиштима и терми-нусима,
8. пријем извештаја превозника о реализацији превоза,
9. пренос средстава добијених од продаје возних карата превозницима.

Предузеће је крајем 2013. године преузело и послове организације рада приградске аутобуске станице.

Почев од 01.01.2015. године, Предузеће је од ЈП Аеродром Ниш преузело и обављање комуналне делатности градског и приградског превоза путника на територији града Ниша, на једном од пакета линија.

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству и Закона о ревизији разврстано, по финансијском извештају за 2016. годину, у средње правно лице.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са важећим прописима у Републици Србији заснованим на Закону о рачуноводству („Сл.гласник РС“, бр. 62/2013, односно

Међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица је рачуноводствени стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица одобрен од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде чији је превод утврдило и објавило Министарство финансија. Предузеће (не)изражава експлицитну и безрезервну изјаву о усаглашености финансијских извештаја са МСФИ за МСП, који се примењује на периоде приказане у приложеним финансијским извештајима.

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом историјског трошка и начелом сталности Предузећа.

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна предузећа, задруге, и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/2014). Према Закону о рачуноводству редован годишњи финансијски извештај правних лица која примењују МСФИ за МСП обухвата: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, извештај о токовима готовине и напомене уз финансијске извештаје.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА

При састављању финансијских извештаја Предузећа уважена су следећа начела:

- Начело сталности,
- Начело доследности,
- Начело опрезности,
- Начело суштине изнад форме,
- Начело узрочности прихода и расхода и
- Начело појединачног процењивања

Уважавањем **начела сталности**, финансијски извештаји се састављају под претпоставком да имовински, финансијски и приносни положај Предузећа, као и економска политика земље и економске прилике у окружењу, омогућавају пословање у неограничено дугом року („Гоинг Концерн“ принцип).

Начело доследности подразумева да се начин процењивања стања и промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима, расходима и резултату пословања, то јест да се начин процењивања билансних позиција Предузећа, не мења у дужем временском раздобљу.

Начело опрезности подразумева укључивање одређеног нивоа опреза при састављању финансијских извештаја Предузећа, које треба да резултира да имовина и приходи нису прецењени, а да обавезе и трошкови нису потцењени. Међутим, уважавање начела опрезности не треба разумети на начин свесног, нереалног умањења прихода и капитала Предузећа; то јест свесног, нереалног увећања расхода и обавеза Предузећа. Наиме, у Оквиру за припрему и презентацију финансијских извештаја је потенцирано да уважавање начела опрезности не сме да има за последицу значајно стварање скривених резерви, намерно умањење имовине или прихода, или намерно преувеличавање обавеза или трошкова, јер у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Начело суштина изнад форме подразумева да при евидентирању трансакција Предузећа, а тиме, последично, и при састављању финансијских извештаја, рачуноводствено обухватање треба да се врши у складу са суштином трансакција и њиховом економском реалношћу, а не само на основу њиховог правног облика.

Уважавањем **начела узрочности прихода и расхода**, признавање ефеката трансакција и других догађаја у Предузећу није везано за моменат када се готовина или готовински еквиваленти, по основу тих трансакција и догађаја, приме или исплате, већ се везују за моменат када се догоде. Таквим приступом омогућено је да се корисници финансијских извештаја не информишу само о прошлим трансакцијама Предузећа које су проузроковале исплату и примања готовине, већ и обавезама Предузећа да исплати готовину у будућности, као и о ресурсима који представљају готовину које ће Предузеће примити у будућности. Другим речима, уважавањем начела узрочности прихода и расхода обезбеђује се информисање о прошлим трансакцијама и другим догађајима на начин који је најупотребљивији за кориснике при доношењу економских одлука.

Начело **појединачног процењивања** подразумева да евентуална групна процењивања различитих билансних позиција Предузећа (на пример, имовине или обавеза), ради рационализације, проистичу из њиховог појединачног процењивања.

4. ГРЕШКЕ ИЗ ПРЕТХОДНОГ ПЕРИОДА, МАТЕРИЈАЛНОСТ ГРЕШКЕ И КОРЕКЦИЈА ПОЧЕТНОГ СТАЊА

Грешке из претходног периода су изостављени или погрешно исказани подаци из финансијских извештаја Предузећа за један или више периода који произилазе из неупотребљавања или погрешне употребе поузданих информација које су биле доступне када су финансијски извештаји за дате периоде били одобрени за издавање и за које се могло разумно очекивати да буду добијене и узете у обзир при састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период је она грешка која има значајан утицај на финансијске извештаје једног или више претходних периода и због које се ти финансијски извештаји не могу више сматрати поузданим. Предузеће врши ретроспективну корекцију материјално значајних грешака у првом сету финансијских извештаја одобреном за објављивање након откривања тих грешака, тако што ће преправити упоредне износе за презентован(е) ранији(е) период(е) у којем(има) су се грешке догодиле; или, ако се грешка догодила пре најранијег презентованог претходног периода, преправити почетна стања средстава, обавеза и капитала за најранији презентовани претходни период. Ако је неизводљиво утврдити ефекат грешке из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, Предузеће преправља почетна стања средстава, обавеза и капитала за најранији период за који је ретроспективно преправљање података изводљиво (што може бити текући период).

Накнадно установљене грешке **које нису материјално значајне** исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода период а у којем су грешке идентификоване.

Материјалност грешке се процењује сходно релевантним одредбама из Оквира за припрему и презентацију финансијских извештаја, по којима материјалност имплицира да изостављање, или погрешно књиговодствено евидентирање пословне трансакције, може утицати на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја. Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у кумулативном износу са осталим грешкама већа од **4%** укупних прихода обрачунског периода (пословне године) на коју се грешка односи.

5. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

5.1. Коришћење процењивања

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МСФИ за МСП и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекте на износе

исказане у финансијским извештајима и напоменама уз финансијске извештаје. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан биланса стања. Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, признавање одложених пореских средстава, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина, и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама и/или напоменама уз финансијске извештаје.

Упоредне информације чине финансијски извештаји Предузећа за 2016. годину, који су били предмет ревизије.

У складу са Одељком 10 „Рачуноводствене политике, процене и грешке", Предузеће је извршило усклађивање упоредних података на основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна предузећа, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС" бр. 95/14).

5.2. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката валутне клаузуле

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа одмеравају се коришћењем валуте примарног економског окружења у коме Предузеће послује (функционална валута). Финансијски извештаји приказују се у хиљадама РСД, који представља функционалну и извештајну валуту Предузећа.
Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан биланса стања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног средњег девизног курса Народне банке Србије важећим на тај дан. Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току године евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених девизних клаузула у вези потраживања и обавеза, настали применом уговореног курса, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

Званични средњи курсеви НБС примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у функционалну валуту су били следећи:

Валута:	***2017.***	***2016.***
EVP	118.4727	123.4723
USD	99.1155	117.1353
CHF	101.287	114,8473
GBP	133.4302	143,8065

5.3. Пословни приходи

Приходи од продаје су исказани у износу фактурисане реализације, тј. извршене продаје до краја обрачунског периода, под условом да је са тим даном настао дужничко - поверилачки однос и да је испостављена фактура. Приход се мери по поштеној вредности примљене надокнаде или потраживања, узимајући у обзир износ свих трговачких попуста и количинских рабата које Предузеће одобри.

Приход од продаје робе се признаје онда када су задовољени сви следећи услови:
а) Предузеће је пренело на купца све значајне ризике и користи од власништва над робом;
б) Предузеће не задржава учешће у управљању продатом робом у мери која се обично повезује са власништвом, нити задржава ефективну контролу над продатом робом,
ц) износ прихода се може поуздано измерити;
д) вероватан је прилив економске користи повезане са том трансакцијом у Предузеће;
е) трошкови који су настали или ће настати у вези са трансакцијом могу се поуздано измерити.

Приходи од услуга исказани су сразмерно степену завршености услуге на дан билансирања.

5.4. Пословни расходи

Укупне пословне расходе чине: трошкови материјала; трошкови горива и енергије; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови производних услуга; трошкови амортизације; трошкови дугорочних резервисања; нематеријални трошкови.

Основни елементи и начела признавања расхода су:
а) расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;
б) расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);
ц) када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачунских периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;
д) расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;
е) расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

5.5.Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камата и други трошкови у вези са позајмљивањем средстава. Предузеће све трошкове позајмљивања признаје као расход периода у коме су настали.

5.6. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата - према трећим лицима (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле – према трећим лицима; приходе и расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

5.7. Остали приходи и расходи

У оквиру осталих прихода (који укључују и приходе од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих прихода, исказују се добици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Предузећа. Добици представљају повећања економских користи Предузећа и као такви, по природи, нису различити од других прихода. Добици укључују, на пример, добитке од продаје некретнина, постројења и опреме; по већој вредности од књиговодствене у моменту продаје.

У оквиру осталих расхода (који укључују и расходе по основу обезвређења остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих расхода, исказују се и губици који могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности Предузећа. Губици (на пример, мањкови или губици настали продајом средстава по нижој вредности од књиговодствене) представљају смањење економских користи и, као такви, по својој природи, нису различити од других расхода.

5.8. Лизинг

Лизинг је уговор којим давалац лизинга преноси на корисника лизинга, у замену за једну или низ рата, право да користи предмет лизинга на временски период за који су се договорили.
Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њим суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом.

Закупи некретнина и опреме код којих се потпуно преносе сви ризици и користи које проистичу из власништва над средством рачуноводствено се обухватају као финансијски лизинг. У моменту закључивања уговора финансијски лизинг се признаје као средство у билансу стања по фер вредности и као финансијска обавеза, искључујући износ камате, за плаћање будућих закупнина. Отплата закупа дели се на камату и враћање главнице према израчунатим ануитетима. Трошкови камате терете расход периода, односно биланс успеха на пропорционалној основи, на преостали салдо закупнине. Разлике између будуће вредности минималних плаћања закупа и њихових садашњих вредности представља будуће плаћање закупа, који се евидентира као финансијска разлика по основу закупа.

Приликом иницијалног признавања, предмет финансијског лизинга се признаје као средство у висини његове фер вредности или по садашњој вредности минималних плаћања за лизинг, ако је она нижа. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Пословни лизинг је лизинг односно закуп средстава код којег су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закуподавца, односно нису пренети на закупца.
Код пословног лизинга, плаћања лизинга се признају као расход, по праволинијској основи током трајања лизинга, осим ако неки друга систематска основа није примеренија за представљање временске структуре користи за корисника.

5.9. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјалне ставке које се држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе, и за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Предузеће признаје набавну вредност неке некретнине, постојења и опреме као средство ако, и само ако:

- је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у Предузеће, и
- се набавна вредност /цена коштања тог средства може поуздано одмерити, односно на дан стицања/изградње набавна вредност /цена коштања је већа од РСД 40 хиљада.

Алат и ситан инвентар који задовољавају услове из става 1. признају се као опрема, а ако не задовољавају наведене услове исказују се као залихе.

Резервни делови који не задовољавају наведене услове, приликом уградње, исказују се као трошак пословања.

Улагања која имају карактер текућег одржавања некретнина, постројења и опреме представљају расход периода у коме су настала.

Некретнине, постројење и опрема, који испуњавају услове да буду признати као средство, одмеравају се по својој набавној вредности/цени коштања. Набавна вредност се састоји од набавне цене увећане за све зависне трошкове набавке, а умањене за трговинске попусте и рабате. Ставке некретнина, постројења и опреме израђене у сосптвеној режији, признају се у висини цене коштања уз услов да она не прелази нето тржишну вредност.

Након почетног признавања ставке некретнина, постројења и опреме се вреднују по набавној вредности умањеној за целокупну акумулирану амортизацију и целокупне акумулиране губитке због умањења вредности.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава.

Основица за амортизацију средства је набавна вредност/цена коштања.

Преостала вредност, односно нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења, сматра се једнаком нули.

Амортизација средства започиње када је оно расположиво за коришћење, односно када се налази на локацији и у стању које је неопходно да средство функционише на начин који руководство Предузећа очекује.

Амортизација средства престаје када се оно искњижи, што значи да се оно амортизује чак и ако се не користи.

Амортизационе стопе, утврђене на основу процењеног корисног века употребе средстава, су следеће:

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације
Погонска опрема	10	10%
Рачунари и припадајућа опрема	4-6	16,67-25%
Путничка возила	2,5-10	5-40%
Аутобуси	6-12	8,33-16,67%
Остала средства	5-8	12,5-20%

Корисни век трајања некретнина, постројења и опреме, односно амортизационе стопе и метод обрачуна амортизације, преиспитују се на крају пословне године и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних онда се она рачуноводствено обухватају као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

5.10. Залихе

За залихе робе и материјала трошкови прибављања подразумевају: фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке умањују фактурну вредност. Фактурна вредност се утврђује на основу износа садржаног у фактури добављача.

За вредновање залиха материјала и робе користи се метод просечних пондерисаних цена.

5.11. Умањење вредности имовине

На сваки датум извештавања, некретнине, постројења и опрема, нематеријална имовина се проверавају да би се одредило да ли постоје неке назнаке да је дошло до умањења вредности тих средстава. Ако постоји назнака да је дошло до умањења вредности, процењује се надокнадива вредност тих средстава и упоређује се са књиговодственом вредношћу. Ако је процењена надокнадива вредност мања, књиговодствена вредност средстава се смањује на надокнадиву вредност, а губитак због умањења вредности се признаје као расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход периода, а књиговодствена вредност се повећава до надокнадиве вредности.

Слично, на сваки датум извештавања, процењује се и умањење вредности залиха тако што се упоређује књиговодствена вредност сваке ставке залиха са продајном ценом умањеном за трошкове довршења и продаје. Ако је залихама умањена вредност, књиговодствена вредност се своди на продајну цену умањену за трошкове довршења и продаје, а губитак због умањења вредности се признаје као расход.

Ако се губитак због умањења вредности накнадно сторнира, књиговодствена вредност се повећава на измењену процењену надокнадиву вредност (у случају залиха то је продајна цена умањена за трошкове довршења и продаје), али не више од износа који би био одређен да у претходним годинама није био признат губитак због умањења вредности. Сторнирање губитка због умањења вредности се признаје као приход.

5.12. Финансијски инструменти

Основни финансијски инструменти су:
(а) готовина;
(б) дужнички инструмент (попут рачуна потраживања и обавеза, потраживања и обавеза по основу меница и зајмова);
(ц) обавеза за узимање зајма која не може да се измири у готовини, и када се обавеза изврши, очекује се да задовољи услове из параграфа 11.9;
(д) инвестиција у неконвертибилне преференцијалне акције и обичне акције или преференцијалне акције без обавезе пновног откупа од стране емитента.

При почетном признавању финансијског средства или финансијске обавезе, Предузеће их одмерава по цени трансакције (укључујући трошкове трансакције осим код почетног

одмеравања финансијског средства или финансијске обавезе који се одмеравају по фер вредности кроз добитак или губитак), осим уколико аранжман у ствари представља финансијску трансакцију.

Финансијска трансакција може настати у вези са продајом робе или услуга, на пример ако се плаћање одлаже ван уобичајених пословних услова или се финансира по каматној стопи која није тржишна стопа. Ако аранжман представља финансијску трансакцију, Предузеће одмерава финансијско средство или финансијску обавезу по садашњој вредности будућих плаћања дисконтованих по тржишној каматној стопи за сличан дужнички инструмент.

На крају сваког **извештајног периода**, Предузеће треба да одмерава финансијске инструменте на следећи начин, без икаквог умањења за трошкове трансакције које може да има током продаје или другог отуђења:

(а) **Дужнички инструменти** под (б) треба да се одмеравају по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Дужнички инструменти класификовани као краткорочна средства или краткорочне обавезе треба да се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена (односно, нето од умањења вредности) осим ако аранжман у ствари представља финансијску трансакцију. Ако аранжман представља финансијску трансакцију, Предузеће треба да одмери дужнички инструмент по садашњој вредности будућих плаћања дисконтованих по тржишној каматној стопи за сличан дужнички инструмент.

(б) **Обавезе за добијање зајма** - под (ц) треба да се одмеравају по набавној вредности (која је понекад нула) од које се одузима умањење вредности;

На крају сваког извештајног периода Предузеће треба да оцени да ли постоји неки објективан доказ о умањењу вредности финансијског средства које се одмерава по набавној или књиговодственој вредности.

Ако је надокнадиви износ финансијског средства мањи од његове књиговодствене вредности, Предузеће треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ. То смањење представља губитак због умањења вредности. Предузеће треба одмах да призна губитак због умањења вредности финансијског средства као расход периода.

5.13. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје производа, робе и услуга повезаним друштвима и осталим правним и физичким лицима у земљи и иностранству, као и потраживања по другим основама (потраживања за камату и дивиденду, потраживања од запослених, потраживања од државних органа и организација, потраживања по основу преплаћених пореза и доприноса и друго), за које се очекује да ће бити реализована у року од 12 месеци од датума билансирања.

Краткорочна потраживања по основу продаје мере се по вредности из оригиналне фактуре, а накнадно по фактурној вредности умањеној за исправку вредности по основу ненапативих потраживања. Ако се вредност у фактури исказује у страној валути, врши се прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страној валути се на дан биланса стања прерачунавају према важећем средњем курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Краткорочни финансијски пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне финансијске пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од датума биланса стања. У оквиру краткорочних финансијских пласмана исказује се и део датих дугорочних кредита Предузећа чија се наплата очекује у року од годину дана од датума биланса стања.

Као и за друга средства која се исказују као краткорочна, у оквиру краткорочних финансијских пласмана исказују се и хартије од вредности Предузећа чија се реализација (наплата) очекује у периоду од годину дана од датума биланса стања. Тако се, на пример, као краткорочни финансијски пласмани исказују хартије од вредности које су класификоване као хартије од вредности које се држи до доспећа - део који доспева до једне године.

Процењивање краткорочних потраживања и пласмана врши се на крају обрачунског периода на основу ризика наплативости. Потраживања која нису наплаћена до краја обрачунског периода процењују се на следећи начин:
Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана.
Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор Предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор Предузећа.

5.14. Обавезе

Обавеза је резултат прошлих трансакција или догађаја, чије измирење обично подразумева одрицање од економских користи (ресурса) Предузећа да би се задовољио захтев друге стране.

Приликом вредновања обавеза, а сходно релевантним одредбама Оквира за припрему и презентацију финансијских извештаја, обавеза се признаје у билансу стања:

- када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи имати за резултат измирење садашње обавезе и
- када износ за измирење може поуздано да се одмери.

Поред наведеног, при вредновању се уважава начело опрезности, под којим се подразумева укључивање опреза при процењивању, тако да имовина и приходи нису прецењени, а обавезе или трошкови потцењени. Међутим, **начело опрезности** не треба да резултира стварањем скривених резерви (на пример, као последица намерно прецењених обавеза или трошкова), обзиром да у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Обавезама се сматрају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима; дугорочни кредити и зајмови у земљи и иностранству, обавезе по дугорочним хартијама од вредности, обавезе по основу финансијског лизинга и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (краткорочни кредити и зајмови од повезаних правних лица, краткорочни кредитии зајмови у земљи и иностранству, део дугорочних кредита и зајмова, као и других обавеза које доспевају до једне године и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама се сматрају обавезе за које се очекује да ће бити измирене у року до годину дана од датума биланса стања, укључујући и део дугорочних обавеза које испуњавају

наведени услов, док се дугорочним обавезама сматрају обавезе чије се измирење очекује у дужем року.

За обавезе исказане у страној валути, као и обавезе са валутном клаузулом се врши прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене курса до датума измирења исказују се као позитивне (негативне) курсне разлике. Обавезе у страној валути се на датум биланса стања прерачунавају према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приходи или расходи периода.

5.15. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина

Резервисање се признаје када:

- Предузеће има обавезу на датум извештавања као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће се од Предузећа захтевати да пренесе економске користи приликом измирења; и
- износ обавезе се може поуздано проценити.

Резервисања су вршена на терет расхода периода по основу резервисања за отпремнине запосленима по основу одласка у пензију.

5.16. Примања запослених

Примања запослених су сви облици накнада које Предузеће даје у размену за услуге запослених, укључујући директоре и руководство. Примања запослених обухватају:

a) краткорочна примања запослених су примања запослених (осим отпремнина) која доспевају за плаћање у року од дванаест месеци након завршетка периода у коме су запослени пружали релевантне услуге;

b) примања по престанку запослења су примања запослених (осим отпремнина) која треба исплатити по престанку запослења;

5.16.1. Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Предузеће није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу пензионог фонда Републике Србије. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

5.16.2. Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005 и 54/2009, 32/2013 и 75/2014), Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Службени гласникРС“, бр. 27/2015) и Колективним уговором код послодавца Јавног комуналног предузећа Дирекција за јавни превоз Града Ниша бр. 2486/15 и 1881/16 од 12.07.2016. године, Предузеће је у обавези да запосленима, приликом одласка у пензију исплати отпремнине у висини износа три зараде које су запослени остварили за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или три просечне зараде у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику, уколико је то повољније за запослене.

Такође, у складу са Законом о раду, Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и Колективним уговором код послодавца јавног комуналног предузећа Дирекција за јавни превоз Града Ниша, Предузеће је у обавези да исплати јубиларне награде запосленима који наврше 10, 20 или 30 година непрекидног рада у Предузећу.

5.17. Порез на добитак

Порески расход периода је износ обрачунатог пореза на добитак за плаћање, који је утврђен у пореској пријави за порез на добитак, у складу са пореским прописима.

Износ текућег пореза који није плаћен признат је као обавеза текуће године.

Више плаћени износ пореза за текући и претходне периоде од износа доспелог за плаћање признаје се као средство (потраживање).

5.17.1. Порески расход периода

Порески расход периода представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица (Сл. гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 - др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон, 142/2014, 91/2015 - аутентично тумачење и 112/2015). Порез на добит обрачунат је по стопи од 15% на пореску основицу која је приказана у пореском билансу, након умањења за искоришћене пореске кредите. Опорезива основица укључује добитак исказан у билансу успеха, који је коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, али не дуже од 10 година од године у којој је то право на порески кредит утврђено.

Губици утврђени у пореском билансу, изузев капиталних добитака и губитака који су утврђени у складу са овим законом, могу се пренети на рачун добити утврђене у пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

5.17.2. Одложени порез

Одложени порез представља износ који је повратив или платив у будућем периоду, а који је настао као резултат трансакција и догађаја из претходних периода. Такав порез настаје по основу разлике између износа средстава и обавеза који су признати у билансу стања и признавања тих износа од стране пореског органа, и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

Одложено пореско средство је признато по основу:

- сталних средстава која подлежу амортизацији, када је књиговодствена вредност мања од пореске основице за обрачун амортизације;
- резервисања за отпремнине, када расход није признат у периоду у ком је обрачунат, али ће бити признат у будућем периоду у ком ће отпремнине бити исплаћене;

Одложена пореска обавеза утврђује се тако што се важећа или очекивана пореска стопа примењује на одбитне привремене разлике.

Одложене пореске обавезе настају по основу сталних средстава која подлежу амортизацији, када је њихова књиговодствена вредност већа од пореске основице.

У финансијским извештајима обавезно се врши пребијање одложених пореских средстава и обавеза.Уколико је резултат пребијања нето одложена пореска обавеза, она се обавезно признаје у финансијском извештају.Уколико је резултат пребијања нето одложено пореско средство, оно се признаје до износа у којем се у будућем периоду очекује добитак (односно опорезиви добитак).

5.18. Државна давања

Државно давање је помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећу по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа.

Предузеће признаје државна давања на следећи начин:
а) давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход приликом признавања потраживања по основу давања;
б) давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход само када се испуне услови у вези са резултатима;
ц) давања добијена пре испуњавања критеријума признавања признају се као обавеза.

Предузеће одмерава давања по фер вредности добијеног или потраживаног средства.

6. БИЛАНС УСПЕХА

6.1. Приходи од продаје производа и услуга

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Домаће тржиште			
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима	177.782		246.743
Приходи од продаје производа и услуга	1.070.974		976.642
Свега	**1.248.756**		**1.223.385**
Укупно	**1.248.756**		**1.223.385**

6.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	14.275		
Приходи по основу условљених донација			
Укупно	**14.275**		

6.3. Други пословни приходи

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Приходи од закупнина			
Приходи од чланарина			
Приходи од тантијема и лиценцних накнада			
Остали пословни приходи	4.011		1.822
Укупно	**4.011**		**1.822**

Највеће учешће у осталим пословним приходима имају приходи остварени наплатом адвокатских услуга у поступцима принудних наплата.

6.4. Трошкови материјала

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови материјала за израду			
Трошкови осталог материјала (режијског)	4.367		4.532
Трошкови резервних делова	3.552		3.681
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	1.537		3.632
Укупно	**9.456**		**11.845**

6.5. Трошкови горива и енергије

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови горива и енергије	**46.526**		**40.579**
Укупно	**46.526**		**40.579**

Од укупно остварених трошкова горива и енергије у 2017 години у износу од РСД 46.526 хиљада, трошкови горива износе РСД 44.235 хиљада, тошкови гаса износе РСД 1.179 хиљада, док трошкови енергије и паре износе РСД 1.112 хиљада.

6.6. Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови зарада и накнада зарада	112.667		105.554
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	20.851		19.511
Трошкови накнада по уговору о делу	121		239
Трошкови накнада по ауторским уговорима			
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			487
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	615		626
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	949		949
Остали лични расходи и накнаде	8.801		4.529
Укупно	**144.004**		**131.895**

Возачима аутобуса Предузеће уплаћује додатне доприносе за бенефицирани радни стаж, тако да је износ трошкова пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца већи од 17,9% од укупног износа трошкова зарада и накнада зарада.

Предузеће је током 2017. године ангажовало одређени број лица по уговорима о делу.

Трошкови превоза на посао и са посла остварени у укупном износу од РСД 3.488 хиљада и трошкови на име солидарне помоћи запосленима ради ублажавања неповољног материјалног положаја у укупном износу од РСД 3.795 хиљада, чине највећи део осталих личних расхода и накнада.

6.7. Трошкови производних услуга

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови услуга на изради учинака	1.027.447		1.007.594
Трошкови транспортних услуга	2.830		2.148
Трошкови услуга одржавања	870		852
Трошкови закупнина	5.493		5.575
Трошкови сајмова			
Трошкови рекламе и пропаганде	1.467		1.473

Трошкови истраживања			
Трошкови развоја који се не капитализују			
Трошкови осталих услуга	4.955		8.868
Укупно	**1.043.062**		**1.026.510**

Највеће учешће у трошковима производних услуга имају трошкови услуга на изради учинака, односно трошкови градског и приградског превоза путника на територији града Ниша по рачунима превозника, који су остварени у укупном износу од РСД 1.027.447 хиљада.

Структура трошкова услуга на изради учинака:

Назив превозника	2017	%	2016	%
Нишекспрес а.д. Ниш	561.904	54,69%	550.922	54,68%
Арива Литас д.о.о., Пожаревац	257.972	25,11%	253.409	25,15%
Ћурдић д.о.о., Београд	207.571	20,20%	203.263	20,17%
УКУПНО:	**1.027.447**	**100,00%**	**1.007.594**	**100,00%**

6.8. Трошкови амортизације

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови амортизације	**6.614**		**5.666**

Амортизација започиње да се обрачунава почев од првог дана наредног месеца у односу на месец када су основна средства доступна за употребу. Обрачун амортизације врши се пропорционалном методом.

6.9. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања односе се на:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкове резервисања за гарантни рок			
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава			
Резервисања за задржане кауције и депозите			
Резервисања за трошкове реструктурирања			
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	1.672		810
Остала резервисања			
Укупно	**1.672**		**810**

6.10. Нематеријални трошкови

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Трошкови непроизводних услуга	5.403		3.440
Трошкови репрезентације	438		288
Трошкови премија осигурања	1.262		1.041
Трошкови платног промета	896		850
Трошкови чланарина	320		527
Трошкови пореза	253		89
Трошкови доприноса			
Остали нематеријални трошкови	5.837		5.728
Укупно	**14.409**		**11.963**

У оквиру трошкова непроизводних услуга исказани су: трошкови адвокатских услуга у износу од РСД 3.912 хиљаде, трошкови ревизије финансијских извештаја у износу од РСД 248 хиљада, трошкови услуга чишћења просторија у износу од РСД 363 хиљаде, остали непрозводни

трошкови у износу од РСД 663 хиљаде, трошкови здравствених услуга у износу од РСД 49 хиљада и трошкови стручног образовања и усавршавања у износу од РСД 168 хиљада.
Трошкове премија осигурања чине трошкови осигурања опреме, комбинованог осигурања рачунара и рачунарске опреме, колективног осигурања запослених, каско осигурања моторних возила, осигурања путника у возилима, обавезног осигурања путника у јавном превозу и осигурања од ауто адговорности.
Од укупних трошкова платног промета и банкарских услуга износ од РСД 878 хиљада односи се на трошкове банкарских провизија .
Највеће учешће у осталим нематеријалним трошковима имају разлике које је Предузеће уплаћивало у буџет Републике Србије на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава у укупном износу од РСД 4.659 хиљада.

6.11. Приходи од камата (од трећих лица)

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Приходи од камата (од трећих лица)	1.794		4.335

Најзначајнији део прихода од камата односи се на приходе од камата по другим финансијским пласманима у износу од РСД 1.028 хиљада, на приходе од затезних камата у износу од РСД 626 хиљаде, док приходи по датим зајмовима износе РСД 140 хиљада.

6.12. Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)			1
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	424		
Укупно	424		1

6.13. Расходи камата (према трећим лицима)

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Раходи камата (од трећих лица)	**186**		**69**

6.14. Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	**3**		**5**
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)			
Укупно	**3**		**5**

6.15. Остали финансијски расходи

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Остали финансијски расходи	**10**		

6.16.Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана			81
Укупно			**81**

6.17. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају			
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	800		897
Укупно	**800**		**897**

Руководство Предузећа сматра да исказане вредности остале имовине у финансијском извештају одговарају њиховој фер вредности на дан 31.12.2017. године

6.18. Остали приходи

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Остали приходи			
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме			
Добици од продаје биолошких средстава			
Добици од продаје учешћа и хартија од вредности			
Добици од продаје материјала			
Вишкови			
Наплаћена отписана потраживања			
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата			
Приходи од смањења обавеза			
Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања			
Остали непоменути приходи	159		71
Свега	159		71
Укупно	**159**		**71**

6.19. Остали расходи

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Остали расходи			
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	514		198
Губици по основу и расходовања и продаје биолошких средстава			
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности			
Губици од продаје материјала			

Мањкови			
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног резултата			
Расходи по основу директних отписа потраживања	169		320
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе			
Остали непоменути расходи	928		157
Свега	**1.611**		**675**
Расходи по основу обезвређења имовине			
Обезвређење биолошких средстава			
Обезвређење нематеријалних средстава			
Обезвређење некретнина, постројења и опреме			
Обезвређење залиха материјала и робе			
Обезвређење остале имовине			
Свега			
Укупно	**1.611**		**675**

Надзорни одбор Предузећа је, на предлог Комисије за попис потраживања, обавеза, готовине и готовинских еквивалената, донео одлуку да се изврши дефинитиван отпис вредности сваког појединачног потраживања:
- по основу опомена за плаћање доплатне карте издатих физичким лицима за које предузеће поседује податке да су у међувремену преминули и
- по основу опомена за плаћање доплатне карте издатих физичким лицима према којима су покренути, па обустављени поступци наплате потраживања преко извршитеља због немогућности наплате.

6.20. Нето добитак/(губитак) пословања које се обуставља, приходи/расходи промене рачуноводствених политика и исправка грешака из ранијих периода

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Добитак пословања које се обуставља			
Приходи од ефеката промене рачуноводствених политика			
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	375		2.087
Губитак пословања које се обуставља			
Расходи по основу ефеката промене рачуноводствене политике			
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	(52)		(437)
Укупно	323		1.650

6.21. Порез на добитак

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)	1.389		431
Нето капитални добици (губици)			
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу			640
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу	1.108		
Опорезива добит/губитак	281		1.071
Умањење за износ губитка из ранијих година			
Капитални добитак			

Умањење за износ капиталних губитака ранијих година			
Пореска основица	281		1.071
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника			
Умањена пореска основица (Образац ПБ)	281		1.071
Обрачунати порез (15%)	42		161
Умањење обрачунатог пореза по основу пореских подстицаја и ослобађања			
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)	42		161
Одложени порески расход периода	179		
Одложени порески приход периода			19

Обрачун пореза на добитак врши се по стопи од 15% у складу са пореским прописима. Врши се усклађивање појединих позиција прихода и расхода, а пореска основица се умањује за губитке ранијих година.

7. БИЛАНС СТАЊА

7.1. Некретнине, постројења и опрема

	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
Набавна вредност					
Стање на 01.01.2017.		**48.817**			**48.817**
Корекција почетног стања					
Нове набавке		31.201			31.201
Пренос са једног облика на други					
Процена					
Отуђивање и расходовање		(1.968)			(1.968)
Остало					
Стање на 31.12.2017.		**78.050**			**78.050**
Исправка вредности					
Стање на почетку године		16.679			16.679
Корекција почетног стања					
Амортизација 2017. године		6.614			6.614
Процена					
Отуђивање и расходовање		(1.975)			(1.975)
Обезвређења					
Остало		515			515
Стање на крају године		**21.833**			**21.833**
Неотписана вредност 31.12.2017.		**56.217**			**56.217**
Неотписана вредност 31.12.2016.		**32.138**			**32.138**

Са стањем на дан 31.12.2017.године у Агенцији за привредне регистре су регистрована заложна права на опреми ОС 060 -Fiat fiorino cargo, ОС 061-Fiat 900L и ОС 062- Autobus MAZ BIK. Права су дата заложном повериоцу Piraeus Bank a.d. Beograd.

7.2. Одложена пореска средства и обавезе

Одложена пореска средства у износу од РСД 840 хиљада, по основу резервисања за отпремнине приликом одласка запослених у пензију, обухватају износе пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Признају се у мери у којој је вероватно да ће будући опорезиви добитак бити остварен.

Одложене пореске обавезе у износу од РСД 160 хиљада, по основу разлике између неотписане књиговодствене и пореске вредности основних средстава на дан 31.12.2017. године, обухватају износе пореза на добит који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика.

Одложена пореска средства и обавезе по годинама:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Одложена пореска средства			859
Одложене пореске обавезе	680		
Нето одложена пореска средства /(обавезе)	**680**		**859**

7.3. Залихе

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Материјал	37		34
Резервни делови			
Алат и ситан инвентар	13.304		12.446
Алат и ситан инвентар у употреби	(13.270)		(12.427)
Плаћени аванси за залихе и услуге	298		135
Укупно	**369**		**188**

За вредновање залиха материјала користи се метод просечних пондерисаних цена.
Алат и ситан инвентар чија је набавна вредност мања од РСД 40 хиљада исказују се као залихе.
Резервни делови чија је набавна вредност мања од РСД 40 хиљада приликом уградње исказују се као трошак пословања.

7.4. Потраживања по основу продаје

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Потраживања од осталих повезаних правних лица у земљи	**43.868**		**54.924**
Град Ниш	41.770		36.348
Градска управа града Ниша	1.570		1.522
Остали	528		17.054
Потраживања од купаца у земљи	**49.073**		**34.012**
Нискоградња доо	818		822
МД Градња инжењеринг транспорт доо	297		297

Префабрикати морава доо	185		185
Вук Караџић доо	34		34
Остали	47.739		32.674
Свега потраживања од купаца	**92.941**		88.936
Исправка вредности потраживања од купаца			
Исправка потраживања од матичних и зависних правних лица			
Исправка потраживања од осталих повезаних правних лица			
Исправка потраживања од купаца у земљи	(23.456)		(22.734)
Исправка потраживања од купаца у иностранству			
Исправка потраживања осталих потраживања			
Свега исправка вредности	**(23.456)**		(22.734)
Укупно	**69.485**		66.202

У оквиру осталих потраживања износ од РСД 37.209 хиљада се односи на потраживања од физичких лица на име издатих опомена за плаћање доплатних карата. Одлуком Надзорног одбора, извршена је исправка вредности опомена за плаћање доплатних карата старијих од 60 дана у висини од 15 - 90% у износу од РСД 22.149 хиљада.

Сама наплата потраживања од издатих опомена за плаћање доплатних карата је иначе доста отежана и дуго траје. Одређени број корисника услуга јавног превоза путника плаћа опомене у валути, односно у року од 8 дана од дана издавања. Други део корисника плаћање врши у додатном року, који им се дозволи доставом опомена на кућне адресе.

Уколико путник ни у додатном року не изврши плаћање по примљеној опомени, покреће се поступак принудне наплате преко приватних извршитеља. У тим случајевима је процедура наплате потаживања по правилу доста дуга, а врло често траје и по неколико година. Одређени број предмета после приговора извршних дужника прелази у парничне поступке, чиме се ионако дугачак рок наплате додатно продужава. Са стањем на дан 31.12.2017. године, у поступцима принудних наплата преко приватних извршитеља и у судским споровима покренутим после приговора извршних дужника, налазе се потраживања од издатих опомена за плаћање доплатних карата, у укупном износу од преко РСД 5.000 хиљада

Од укупних потраживања од купаца на дан 31.12.2017. године усаглашено је 49 % потраживања. Неусаглашена потраживања се односе, углавном, на потраживања од градских управа, установа и школа Града Ниша. Неусаглашеност је настала углавном као последица неодазивања на захтеве за усаглашавање, као и различитог начина евидентирања фактура за испоручене картице за превоз путника.

Значајан проценат неусаглашених потраживања се односи на потраживања од физичких лица на име издатих опомена за плаћање доплатних карата са којима је практично немогуће вршити усаглашења, пошто они и не воде пословне књиге. Ако би зато за утврђивање процента усаглашења искључили ова потраживања, проценат усаглашених потраживања би био 82%.

7.5. Потраживања из специфичних послова

Потраживања из специфичних послова обухватају:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Потраживања од извозника			
Потраживања по основу увоза за туђ рачун			
Потраживања из комисионе и консигнационе продаје			
Остала потраживања из специфичних послова	4.415		3.472
Минус: Исправка вредности потраживање из специфичних послова			
Укупно	**4.415**		**3.472**

Остала потраживања из специфичних послова односе се на принудне наплате потраживања преко јавних извршитеља. Ради се о потраживањима по основу предујма и других трошкова које

извршитељи наплате од Предузећа као извршног повериоца, одмах по доношењу закључака о извршењу, а наплата тих трошкова од извршних дужника траје понекад и дуже од годину дана. Са стањем на дан 31.12.2017. године, укупна вредност ових потраживања износи РСД 4.415 хиљада.

7.6. Друга потраживања

Друга потраживања обухватају:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Потраживања за камату и дивиденде			
Потраживања од запослених	30		20
Потраживања од државних органа и организација			
Потраживања за више плаћен порез на добитак	123		4.288
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	19		80
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	2.540		1.406
Потраживања по основу накнада штета			
Остала краткорочна потраживања	18.135		27.616
Минус: Исправка вредности других потраживања	**(5.181)**		**(5.103)**
Укупно	**15.666**		**28.307**

7.7. Краткорочни финансијски пласмани

			2016.		2015.
	Ознака валуте	Каматна стопа	РСД хиљада		РСД хиљада
Краткорочни кредити и зајмови у земљи					
ФК Раднички	РСД	Без камате	5.294		10.143
ЈКП Горица	РСД	Без камате	7.000		7.000
Укупно			**12.294**		**17.143**

Позајмица која је дата ФК Раднички, Ниш, дужник није могао да врати у уговореном року. Због тога је Предузеће обрачунало законску затезну камату и исту је приписало главном дугу.

7.8. Готовински еквиваленти и готовина

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
У динарима:			
Хартије од вредности – готовински еквиваленти			
Текући (пословни) рачуни	35.740		45.765
Издвојена новчана средства и акредитиви			
Благајна	1.165		877
Остала новчана средства			
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена			
Свега	**36.905**		**46.642**
У страној валути:			
Девизни рачуни			
Девизни акредитиви			
Девизна благајна			
Остала новчана средства			

Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена			
Свега			
Укупно	**36.905**		**46.642**

Предузеће је током 2017. године платни промет обављало преко текућих рачуна код Уникредит банке, Пиреус банке, Банке Интеса и МТС банке, као и преко наменског рачуна (подрачуна) код Управе за трезор. Стање новчаних средстава на текућим рачунима на дан 31.12.2017. године у укупном износу од РСД 35.740 хиљада, који је Предузеће исказало у својим пословним књигама, усаглашено је са банкама.

7.9. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност односи се на:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)			
ПДВ по општој стопи у примљеним фак.који се не признаје у пореском периоду	2		50
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)			
ПДВ по посебној стопи у примљеним фак. Који се не признаје у пореском периоду	1.784		4
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи			
Порез на додату вредност у датим авансима по посебној стопи			
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по општој стопи			
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи			
Порез на додату вредност обрачунат на услуге иностраних лица			
Накнадно враћен порез на додату вредност купцима – страним држављанима			
ПДВ надокнада исплаћена пољопривредницима			
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност			
Укупно	**1.786**		**54**

7.10. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења чине:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Унапред плаћени трошкови			
Потраживања за нефактурисани приход			
Разграничени трошкови по основу обавеза	965		686
Остала активна временска разграничења			
Укупно	**965**		**686**

7.11. Основни капитал

Основни капитал обухвата следеће облике капитала:

			2017.		2016.
	%		РСД хиљада		РСД хиљада

Акцијски капитал					
Удели предузећа са ограниченом одговорношћу					
Улози					
Државни капитал			**5.000**		**5.000**
Укупно			**5.000**		**5.000**

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала јединица локалне самоуправе. Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и о његовом располагању одлучује оснивач.

Основни капитал у износу од РСД 5.000 хиљада, који је Предузеће исказало у својим пословним књигама, усаглашен је са Агенцијом за привредне регистре.

7.12. Резерве

Резерве обухватају следеће облике резерви:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Законске резерве			
Статутарне и друге резерве	33.234		
Укупно	**33.234**		

7.13. Нераспоређени добитак/губитак

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Нераспоређени добитак ранијих година			33.045
Нераспоређени добитак текуће године	1.168		289
Укупан добитак	**1.168**		**33.334**

Одлуком Надзорног одбора од 15.06.2017. године извршена је расподела нето добити по финансијским извештаима предузећа за 2016.години у укупном износу од РСД 33.334 хиљаде.

Расподела нераспоређене добити из ранијих година је извршена, на следећи начин:

- износ од РСД 100 хиљада усмерен је оснивачу, Граду Нишу,
- а остатак нето добити у износу од РСД 33.234 хиљаде је распоређен у резерве.

7.14. Дугорочна резервисања

Резервисања се признају када:

- предузеће има обавезу на датум извештавања која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће се од Предузећа захтевати да пренесе економске користи приликом измирења; и
- износ обавезе се може поуздано проценити.

Дугорочна резервисања обухватају:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Резервисања за трошкове у гарантном року			
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава			
Резервисања за задржане кауције и депозите			
Резервисања за трошкове реструктурирања			
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	5.599		4.335
Резервисања за трошкове судских спорова			
Остала дугорочна резервисања			
Укупно	**5.599**		**4.335**

Дугорочна резервисања се односе на резервисања за отпремнине и повећана су у 2017. години за РСД 1.264 хиљаде у односу на 2016. годину.

7.15. Дугорочни кредити и зајмови

Обавезе по дугорочним кредитима доспевају у року дужем од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег билансирања.

Структура обавеза по кредитима

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Дугорочни кредити исаказани по амортизованој вредности			
Финансијски кредити од:			
- банака у земљи	7.240		
- банака у инострансву			
Свега	**7.240**		
Робни кредити од:			
- добављача у земљи			
- добављача у иностранству			
Свега			
Укупно	**7.240**		

Доспеће дугорочних кредита

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
до 1 године – текуће доспећа			
од 1 до 5 година	7.240		
преко 5 година			
Стање на дан 31. децембра	**7.240**		

Преглед дугорочних кредита по повериоцима

				2017.		2016.
	Ознака валуте		Каматна стопа	РСД хиљада		РСД хиљада
У динарима:						
Пиреус банка			2,76%	5.258		
Пиреус банка			2.87%	1.982		
Остали						
Свега				**7.240**		
Укупно				**7240**		

7.16. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

			2017.		2016.
	Ознака валуте	Каматна стопа	РСД хиљада		РСД хиљада
Остале краткорочне финансијске обавезе					

Обавезе по краткорочним хартијама од вредности							
Остале краткорочне финансијске обавезе							
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји							
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године			2,76%		1.539		
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године			2,87%		594		
Свега							
Укупно					**2.133**		

7.17. Примљени аванси, депозити и кауције

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Примљени аванси, депозити и кауције	631		683

7.18. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања односе се на обавезе од добављача:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обавезе према добављачима у земљи			
Ниш-експрес а.д. Ниш	59.358		59.777
Аррива литас доо Пожаревац	30.562		31.274
Ћурдић доо Београд	27.554		37.492
Еко Сербиа доо Београд	4.705		4.473
Остали	4.136		3.195
Свега	**126.315**		**136.211**
Укупно	**126.315**		**136.291**

Од укупних обавеза према добављачима, са стањем на дан 31.12.2017. године усаглашено је 72% обавеза. Све обавезе према добављачима се измирују у уговореним роковима и у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

7.19. Остале краткорочне обавезе

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обавезе из специфичних послова			
Обавезе према увознику			
Обавезе по основу извоза за туђ рачун			
Обавезе по основу комисионе и консигнационе продаје			
Остале обавезе из специфичних послова	3.208		3.756
Свега	**3.208**		**3.756**
Обавезе за зараде и накнаде зарада (бруто)			
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	6.256		5.841
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	763		722

Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	1.872		1.772
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.741		1.650
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	174		245
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	64		96
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	42		63
Свега	**10.912**		**10.389**
Друге обавезе			
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	21		
Обавезе за дивиденде			
Обавезе за учешће у добитку			
Обавезе према запосленима	286		277
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора	50		50
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	21		102
Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године			
Обавезе за краткорочна резервисања			
Остале обавезе	941		1.108
Свега	**1.319**		**1.537**
Укупно	**15.439**		**15.682**

7.20. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе за порез на додату вредност обухватају:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)			
Обавезе за ПДВ по општој стопи за извршени промет за који није настала обав. ПДВ у пореском периоду			1
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)			
Обавезе за ПДВ по посебној стопи за ивршени промет за који није настала обав. ПДВ у периском периоду	1		
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по општој стопи			
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по посебној стопи			
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи			
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи			
Обавеза за ПДВ по основу продаје за готовину			
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	1.976		223
Укупно	**1.977**		**224**

7.21. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине обухватају:

	2017.		2016.
	РСД хиљада		РСД хиљада
Обавезе за акцизе			
Обавезе за порез из резултата			
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова			
Обавезе за доприносе који терете трошкове			
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	46		142
Укупно	**46**		**142**

8. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Оснивач Предузећа је Град Ниш, који се, на основу одредбе члана 61б Закона о порезу на добит правних лица, не сматра правним лицем за сврху примене чл. 59. до 61а овог закона. Осим Града Ниша, Предузеће нема пословних трансакција са повезаним странама, којима се, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима (МРС/ИФРС), сматрају:

а) Предузећа која директно или индиректно, преко једног или више посредника контролишу или су контролисана, или су под заједничком контролом са извештајним предузећем;

б) Зависна предузећа према МРС 28;

в) Појединци који поседују, директно или индиректно, удео у гласачким правима извештајног предузећа које им даје значајан утицај над предузећем и ужим члановима породице сваког таквог појединца;

г) Кључно руководеће особље, односно оне особе које имају овлашћење и одговорност за планирање, управљање и контролу активности извештајног предузећа, укључујући директоре и функционере компанија и ужих чланова породице таквих појединаца и

д) Предузећа у којима се поседују већинска гласачка права, директно или индиректно, од стране било ког лица описаног у в) или г), или над којим такво лице има могућност да значајно утиче. То укључује предузећа у власништву директора или деоничара с већинским уделом извештајног предузећа и предузећа која имају члана руководства заједно са извештајним предузећем.

9. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	2017		2016
	РСД хиљада		РСД хиљада
Опрема других лица у закупу	17.608		28.781
Примљене менице, гаранције и друга права	25.003		25.228
Остала ванбилансна актива	158.520		172.029
Имовина других субјеката	4.275		4.293
Укупно	**205.406**		**230.331**

10. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Превозник Ђурдић д.о.о. Београд је по основу потраживања за услуге градског и приградског превоза путника извршене закључно до августом месецом 2014. године, по уговору закљученим са Градом Нишом, у поступку принудне наплате преко јавног извршитеља наплатио РСД 4.027 хиљада више у односу на потраживања која је имао.

Зато је Град Ниш уложио приговор, тражећи повраћај више наплаћених средстава. Приговор је прихваћен и активиран је парнични поступак пред Привредним судом у Нишу. У том поступку су и једна и друга страна истицали своје додатне захтеве за исплату камата.
После ангажовања вештака економско – финансијске струке за утврђивање међусобних потраживања и обавеза, Привредни суд је дана 16.06.2016. године донео пресуду којом је превозник Ћурдић д.о.о. Београд обавезан да Граду Нишу исплати износ од РСД 3.129 хиљада динара, са законском затезном каматом од 04.12.2014. године до дана исплате. Против ове пресуде је Ћурдић д.о.о., Београд уложио жалбу Привредном апелационом суду у Београду. Поступак пред овим судом је у току.

11. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Предузеће је од оснивања, 25.03.2011. године, у свим финансијским извештајима исказивало позитивне резултате пословања, односно било је профитабилно. Никада није било у озбиљнијим финансисјким проблемима, тако да је све обавезе према добављачима, запосленима, обавезе по основу пореза и доприноса и све друге обавезе увек уредно и у уговореним роковима измиривало.
Град Ниш је Предузећу, почев од 01.01.2015. године поверио обављање комуналне делатности градског и приградског превоза путника на једном од пакета линија у Нишу, процењујући да ће то успешно чинити, што се и показало током 2015. и 2016. године. Ова делатност је уговором Предузећу, поверена до 31.08.2019. године.
Сви показатељи пословања говоре да ће и у наредним годинама Предузеће успешно пословати, тако да руководство сматра да је оправдано извршити рачуноводствено обухватање на основу начела сталности пословања.

У Нишу, 13.04.2018. године

М.П.

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ДИРЕКЦИЈА ЗА ЈАВНИ ПРЕВОЗ ГРАДА НИША 1 НИШ

Законски заступник